

En de vrijheid van onderwijs?

Het is nu goed begrepen, niet waar ? dat de goede landverhuizers de landbouwers zijn, die geld genoeg bezitten om zich op eene hoeve te plaatsen voor welke zij ten minste de helft of een derde van den koopprijs *komptant* betalen. De goede landverhuizers zijn vastberadene lieden, die hun vaderland verlaten zonder ander inzicht dan in een ander werelddeel aan hunnen arbeid en hun goed gedrag het welzijn en, zoo mogelijk, de fortuin te gaan vragen. De goede landbouwer is deze niet die goed kan dansen of kermis vieren, die weet te oordeelen over de verdiensten van dezen of genen kunstenaar, van dezen of genen zanger, muzikant of tooneelspeler; het is dezen niet die uren lang in de herbergen kan politieken flauwen klapverkoopen, terwijl hij schoone hollandsche pijpen bruin smoot en een half dozijn pinten ledigt... Neen ! het is de man die maar ééne zaak vraagt : eerlijk door de wereld komen, iets wegsparen voor zijnen ouden dag, zijnen kinderen eene schoone toekomst voorbereiden.

III.

De Werklieden in Canada.

Toen ik verleden jaar eenige weken in België verbleef, vroegen mij menigvuldige werklieden « of zij zouden weldoen de reis naar Canada te ondernemen. »

Aan meest allen antwoordde ik :

— « *Ik kan het u niet aanraden.* »

Sedertdien hebben mij honderden brave ambachtsliën, kantoorbedienden en letterkundigen geschreven. Aan allen, zonder uitzondering, antwoordde ik :

— « **Neen !** »

Waarom dat ?... Zijn de europeesche werklieden dan zoo onbekwaam dat zij hier hun brood niet kunnen verdienen, ofwel, is er geen werk genoeg in Canada ?...

Daar is de knoop niet, maar...

Maar... het is niet altijd gemakkelijk en aangenaam de waarheid te zeggen. Nochtans, ik was mijn geheel leven lang rechtzinnig, en ik wil heden niet veranderen. Ik zal dus maar vlakaf zeggen waarom ik den belgischen werklieden niet kan aanraden hier te komen... De